WESTFRIESLAND

UITVOERING REGIONALE VISIE KWETSBARE INWONERS 2018-2023

RAPPORTAGE

2019

COLOFON

Door:	(centrum)gemeente Hoorn	J. de Wilde P. v.d. Berge R. Doodeman J. Bockma D. van Diepen
	Gemeente Opmeer	T. den Hollander
	Gemeente Stede Broec	O. Slagter
	Gemeente Enkhuizen	O. Slagter
	Gemeente Drechterland	O. Slagter
	Gemeente Medemblik	V. Meester
	Gemeente Koggenland	R. Cucinelli

Datum: 8 juni 2020
Behandeling: 2 juli 2020 (pfo Madivosa)

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 4

2. DOELGROEP EN MAATSCHAPPELIJK BELANG 5

3. REGIONALE EN LANDELIJKE BELEIDSKADERS 6

3.1 Regionale samenwerking 6
3.2 Landelijke en regionale beleidskaders 6
3.2.1 VNG advies Toekomstvisie en landelijke meerjarenagenda MO/BW 6
3.2.2 Landelijke toegankelijkheid MO en BW 7
3.2.3 Regionaal meerjaren beleidskader (Psychisch) Kwetsbare Inwoners 2018 - 2023 7

4. BELEIDSONTWIKKELINGEN EN -UITVOERING 8

4.1 Landelijke ontwikkelingen 8
4.1.1 Wmo MO en BW 8
4.1.2 Ontwikkelingen GGZ binnen Zvw 8
4.1.3 Ontwikkelingen GGZ binnen Wlz 8
4.2 Regionale uitvoering visie Kwetsbare Inwoners 8
4.2.1 Regionaal ondersteuningsaanbod en toegang 8
4.2.2 Personen met verward gedrag 9
4.2.3 Wonen 10
4.2.4 (Regionaal) samenwerken 11

5. FINANCIËN 12

5.1 Resultaat 2019 12
5.2 Bestemmingsreserve 12
5.3 Prognose 2020 en verder 12

BIJLAGE I – Financiële overzichten 14

BIJLAGE II – Afkortingenlijst 18

1. INLEIDING

Conform de bestuurlijke samenwerkingsafspraken[1] wordt tweemaal per jaar een voortgangsrapportage aangeboden aan het regionaal portefeuillehoudersoverleg. Via deze weg wordt u geïnformeerd over de voortgang en samenwerking op het terrein van (psychisch) kwetsbare inwoners.

De rapportage bestaat uit de volgende onderdelen:

- DEEL 1
  - Beschrijving van de doelgroep en maatschappelijk belang.
  - Regionale en landelijke beleidskaders.
- DEEL 2
  - Voortgang en nieuwe ontwikkelingen.
  - Financiële rapportage.

NB Ten opzichte van de vorige rapportage is deel 1 nagenoeg gelijk en bedoeld voor context. Dit deel kan desgewenst overgeslagen worden.

[1] conform convenant *'Samen werken aan beschermd wonen, opvang en zorg in Westfriesland' (2016),*

DEEL 1

2. DOELGROEP EN MAATSCHAPPELIJK BELANG

Inwoners kunnen op enig moment in hun leven voor kortere of langere tijd in een (zeer) kwetsbare situatie terecht komen. Bijvoorbeeld door een combinatie van elkaar beïnvloedende factoren, zoals (psychische) ziekte, verslaving, beperkt intelligentie, schulden, echtscheiding of verlies van werk. Niet iedereen kan daar op eigen kracht uitkomen. Soms belanden ze op straat, mijden ze zorg, geven ze overlast, zijn ze een gevaar voor zichzelf of andere en/of treedt acute verwardheid op.

Kenmerken van deze groep zijn: 1) een relatief *klein aantal* en 2) problematiek die zeer *heterogeen van aard* is en daardoor 3) een *fijnmazig en gedifferentieerd aanbod* behoefte van met kleinschalige ondersteunings- en woonvormen en 4) gepaard gaat met *hoge zorg- en maatschappelijke kosten*.

Subgroepen
Hoewel er een overlap is in doelgroepen, bestaat de volgende grove onderverdeling:

1. Maatschappelijke opvang. Deze mensen zijn dak- of thuisloos geraakt. Vaak in combinatie met meerdere problemen op andere leefgebieden, die zowel de oorzaak als het gevolg van de dak- en thuisloosheid kunnen zijn en elkaar in beide gevallen versterken. Uitgangspunt is dat de opvang kortdurend van aard is en men snel weer een eigen huis krijgt of – wanneer de problemen op andere leefgebieden dat onmogelijk maken - of snel wordt doorgeleid naar andere, intensievere vormen van ondersteuning en verblijf. Voor sommige dak- en thuislozen is toch langdurige opvang nodig wegens zorgmijding en/of chronische verslaving.
2. Beschermd Wonen. Inwoners die wegens een psychische kwetsbaarheid een gevaar vormen voor zichzelf en/of hun omgeving, waardoor zij – zelfs met begeleiding bij zelfstandig wonen – een tijd niet op zichzelf kunnen wonen. Uitgangspunt is dat wonen in een beschermd setting enkele jaren nodig is, waarna men – vaak met intensieve begeleiding thuis – weer op zichzelf kunnen wonen. Net als voor maatschappelijke opvang geldt dat het voor een beperkt deel langdurig onmogelijk is om zelfstandig te wonen.
3. Personen met verward gedrag. Inwoners met psychische of andere kwetsbaarheden die thuis wonen of bij instellingen verblijven lopen het risico op verwardheid. Ze vallen daardoor op met gedrag dat afwijkt van de maatschappelijk geaccepteerde norm. Soms is dit onschuldig, een soms levert dit maatschappelijke overlast en gevaar op. Het vertonen van afwijkend gedrag kan dan een signaal zijn dat iemand (meer) hulp en ondersteuning nodig heeft dan dat ze op dat moment krijgen. Door (vroeg)signalering, preventie en nazorg bij verward gedrag kunnen hogere maatschappelijke kosten worden voorkomen (zoals opname in zorginstellingen, oplopende schulden, inzet van politie en justitie bij overlast aan misdrijven).

Aanbod
Ondanks bovenstaande onderverdeling zien we steeds meer in dat individuen uit deze groep geregeld niet in één hokje te plaatsen zijn. Daarom wordt steeds meer verbinding gezocht en worden ‘tussenvormen’ ontwikkeld tussen opvang, beschermd wonen en zelfstandig wonen. Alleen dan kunnen we een sluitende keten vormen voor (psychisch) kwetsbare inwoners. Een keten waar niemand doorheen valt, en waarbij iedereen wordt geholpen op een manier dat hem/ haar in staat stelt zo snel als mogelijk te herstellen en uiteindelijk weer op zichzelf kan wonen.

Omvang en kosten
Het aantal mensen dat gebruik moet maken van opvang of beschermd wonen is klein, maar kent hoge maatschappelijke en zorgkosten. Op ieder moment maakt zo’n één op de 700 inwoners van Westfriesland gebruik van een Wmo-verblijfsvoorziening. Dit komt overeen met ongeveer 300 Westfriezen die geen eigen huisvesting hebben of daar niet toe in staat zijn wegens een

(psychische) kwetsbaarheid. Voor deze voorzieningen is per jaar 12 miljoen euro nodig, naast de overige maatschappelijke kosten die gemaakt moeten worden in het kader van inkomensondersteuning, schuldhulpverlening, openbare veiligheid en aanvullende zorg en ondersteuning.

3. REGIONALE EN LANDELIJKE BELEIDSKADERS

3.1 Regionale samenwerking

Iedere gemeente is verantwoordelijk voor maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid en openbare geestelijke gezondheidszorg (MO/Vb/OGGz) en beschermd wonen (art. 1.2.1. Wmo 2015). Colleges zijn daarbij nadrukkelijk verplicht met elkaar samen te werken voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de wet (art. 2.6.1 Wmo 2015).

Voor opvang en beschermd wonen is landelijk afgesproken te starten vanuit een centrumgemeente constructie. Hierin ontvangt een centrumgemeente de financiële middelen van het Rijk ontvangt voor de betreffende regio, en voert deze de regie op de uitvoering van de taken.

Per 2021 wordt deze verdeling van middelen gefaseerd losgelaten. Het jaar daarop, per 2022 zal voor het eerst een klein deel van de middelen voor BW rechtstreeks aan individuele gemeenten worden uitgekeerd.

Voor de huidige constructie met centrumgemeente tot 2021 hebben de Wesfriese gemeenten Hoorn gemandateerd voor de bekostiging en uitvoering. Aanvullend daarop zijn nadere samenwerkingsafspraken vastgelegd in het convenant *'Samenwerken aan beschermd wonen, opvang en zorg in Westfriesland'*. Kernpunten zijn:

1. De rijksuitkeringen voor MO/Vb/OGGz en BW komen geheel ten goede aan de doelgroep.
2. Positieve financiële resultaten worden toegevoegd aan een bestemmingsreserve.
3. Bij negatieve financiële resultaten wordt aan de gemeenten voorgesteld deze naar rato van inwonertal te verdelen.
4. Gemeenten zijn individueel verantwoordelijk voor (vroeg)signalering, preventie en nazorg.
5. De centrumgemeente is verantwoordelijk voor bekostiging en uitvoering van de intramurale Wmo-voorzieningen MO-Vb-OGGz en BW.
6. Tweemaal per jaar vindt regionaal bestuurlijke afstemming plaats aan de hand van een rapportage.

3.2 Landelijke en regionale beleidskaders

3.2.1 VNG advies Toekomstvisie en landelijke meerjarenagenda MO/BW

De commissie Toekomst Beschermd Wonen (ook wel commissie Dannenberg) heeft in opdracht van de VNG eind 2015 haar advies *"Van beschermd wonen naar beschermd thuis"* uitgebracht. De inhoud van dit advies is op hoofdlijnen overgenomen door de gemeenten, Rijk en cliënten- en brancheorganisaties en heeft op landelijk niveau uitwerking gekregen in de landelijke meerjarenagenda beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Kern is tweeledig:

A. Een inhoudelijke transformatie waar zoveel mogelijk wordt ingezet op ambulantisering en normalisering. Daarvoor is het nodig de volgende randvoorwaarden in wijken te realiseren:
   - Beschikbare en betaalbare woonunits.
   - Een breed scala aan woonvarianten voor MO en BW (differentiatie).
   - Laagdrempelige toegang tot zorgfuncties.
   - Borgen van kwaliteit en vraaggerichtheid van ondersteuning.
   - Garanderen van langdurige begeleiding met flexibele intensiteit en een ondersteuningscontinuüm voor herstel en participatie.

- Duurzame samenwerking tussen gemeenten, zorgaanbieders en zorgverzekeraar.
- Versterken van zelfmanagement, ervaringsdeskundigheid en informele zorg.

Dit laat onverlet dat er naast aandacht voor normalisering binnen de doelgroep altijd een deel zal zijn voor wie het perspectief op herstel en ambulantisering/normalisering wellicht nooit haalbaar is. Voor deze mensen blijft een vangnet nodig dat sterk genoeg is voor de meest complexe en zware ondersteuningsbehoeften.

B. Van een verdeelmodel voor MO/VB/OGGz over 43 centrumgemeenten naar een integraal verdeelmodel voor MO/Vb/OGGz, BW én begeleiding over alle gemeenten. Doordat daarmee alle gemeente naast een inhoudelijk straks ook een financiële verantwoordelijkheid hebben voor het doen slagen van de beoogde transformatie, moet dit bijdragen aan de onder punt A. genoemde ambities.

3.2.2 Landelijke toegankelijkheid MO en BW

Voor MO en BW geldt een landelijke toegankelijkheid (art. 1.2.1 Wmo 2015). Het uitgangspunt is dat ingezetenen van Nederland die maatschappelijke opvang en beschermd wonen nodig hebben, altijd passende opvang moet zijn. Dit maakt dat ook mensen van buiten Westfriesland, onder bepaalde criteria, een beroep kunnen doen op MO en BW in onze regio (of andersom). De uitvoering hiervan levert gemeenten grote problemen op omdat zich voordoende situaties verschillend geïnterpreteerd worden door gemeenten. In 2014 voor MO en eind 2016 voor BW zijn daarom convenanten afgesloten tussen de centrumgemeenten met model beleidsregels. Samengevat zorgt de (centrum)gemeente waar iemand zich meldt voor eventuele eerste (nood)opvang, en vervolgens samen met de cliënt waar een traject in de MO of BW de meeste kans van slagen heeft. Is de conclusie dat dit in de regio van herkomst of een andere regio is, dan wordt met de betreffende (centrum)gemeente contact opgenomen voor een 'warme overdracht'. Over de beoordeling waar iemand de meeste kans van slagen heeft kunnen nogal eens verschillen van inzicht ontstaan. Het niet hebben van passende opvang of beschermd wonen in eigen regio of het bestaan van wachtlijsten zijn daarbij geen gegronde reden om iemand te verwijzen naar een andere regio. Om dergelijke uitvoeringsproblematiek te beslechten in gevallen waar gemeenten er onderling niet uitkomen, is begin 2018 een landelijke geschillencommissie opgericht voor gevallen waarin gemeenten er onderling niet uitkomen.

3.2.3 Regionaal meerjaren beleidskader (Psychisch) Kwetsbare Inwoners 2018 - 2023

Eind 2017 is het meerjaren beleidskader *'Herstel en Participatie: toekomstvisie Kwetsbare Inwoners 2018- 2023'* door alle Westfriese raden vastgesteld. De visie geeft een regionale invulling aan het landelijke advies *"Van beschermd wonen naar beschermd thuis"*. De visie kent een onderverdeling in onderstaande thema's:

1. Welkom in de wijk
2. Zelfregie
3. Lokaal ondersteuningsaanbod
4. Regionaal ondersteuningsaanbod
5. Personen met verward gedrag
6. Jongeren
7. Wonen
8. Participatie
9. Schulden en inkomensondersteuning
10. (Regionale) samenwerking

DEEL 2

4. BELEIDSONTWIKKELINGEN EN -UITVOERING

4.1 Landelijke ontwikkelingen

4.1.1 Wmo MO en BW

De doordecentralisatie van middelen voor MO en BW, die stapsgewijs van start gaat per 1 januari 2021, betekent bij BW een verandering van een historische verdeling over centrumgemeenten naar een objectieve verdeling over alle gemeenten. Bij de meicirculaire 2020 wordt duidelijk hoe deze verdeling voor Westfriesland financieel uitpakt, voor deze rapportage komen deze cijfers (net) te laat. Een eerdere voorlopige verdeling uit mei 2019 pakte voor Westfriesland nog erg gunstig uit maar bevatte nog veel onzekerheden. Naast deze onzekerheden ging men in die fase ook uit van een nieuwe verdeling waarin zowel BW, MO/Vb/OGGz als Wmo begeleiding bij aanvang al direct volledig geïntegreerd zouden zijn. In de loop van 2019 is landelijk besloten dat voor BW een ingroeipad van 10 jaar wordt genomen en dat pas in 2025 wordt bepaald hoe MO daarin een plek krijgt.

4.1.2 Ontwikkelingen GGZ binnen Zvw

Per 1 januari 2020 is de inkoop en bekostiging van acute ggz voor volwassenen aangepast, waardoor er een effectieve en 24/7 beschikbare keten acute ggz in de regio ingericht kan worden. Dit is een kwalitatieve verbetering van de acute ggz. Betrokken partijen hebben in 2019 al in de geest van deze afspraken gewerkt.

Om het toenemende aantal mensen dat gevaarlijk verward gedrag vertoont te kunnen opvangen zijn er in 2019 extra bedden beschikbaar gekomen voor de beveiligde ggz. In hoeverre de zorgaanbieders MO en BW daarvan positieve effecten hebben ervaren is niet bekend.

Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte ggz (Wvggz) ingevoerd. De Wvggz vervangt de Wet BOPZ. In de nieuwe wet staat niet meer de gedwongen opname maar de zorg centraal. Een verandering t.o.v. de huidige situatie is dat gemeenten verkennend onderzoek moeten doen naar aanleiding van meldingen van familie of betrokkenen over een persoon. In 2019 heeft de voorbereiding binnen alle Westfriese gemeente plaatsgevonden om deze nieuwe wet te kunnen uitvoeren.

4.1.3 Ontwikkelingen GGZ binnen Wlz

Per 2021 staat de Wlz open voor ggz-cliënten met een blijvende behoefte aan intensieve zorg. In 2019 hebben diverse regionale tafels plaatsgevonden op Noord-Holland niveau (ex. Amsterdam). Landelijke inschatting is dat het om zo'n 30% van de huidige populatie BW gaat en gemeenten worden overeenkomstig gekort op het macrobudget BW. De exacte budgettaire gevolgen op het niveau van regio's is nog onzeker en hangt af van de werkelijke aantallen die overgaan naar de Wlz. In de loop van 2020 wordt duidelijk wat de omvang van deze groep is voor Westfriesland.

4.2 Regionale uitvoering visie Kwetsbare Inwoners

Per thema binnen de visie is in deze paragraaf de in 2019 geboekte voortgang beschreven. In algemene zin heeft deze vooral plaatsgevonden op de thema's waarbij sprake is van een zware regionale component en/of het hoofdonderwerp MO/BW zelf. De ambities om op aanpalende beleidsonderwerpen (m.u.v. het thema wonen) verbeteringen te bewerkstellingen die voor de doelgroep van belang zijn, zijn voor een belangrijk deel nog onvervuld. Dit heeft mede te maken met de tekorten die zijn ontstaan op de lokale budgetten binnen het Sociaal Domein

4.2.1 Regionaal ondersteuningsaanbod en toegang

In 2019 is de bekostiging van de Maatschappelijke Opvang omgezet van subsidie naar inkoop. Voor de uitvoering van deze voorzieningen zijn dezelfde partijen ingekocht die hiervoor eerder subsidie ontvingen: dnoDoen en Leger des Heils.
Voor Beschermd Wonen geldt dat deze, net als de rest van Wmo-maatwerkvoorzieningen, is ingekocht volgens de principes en werkwijzen van het resultaatgericht werken. Ook is er een nieuw profiel ingekocht, Beschermd Thuis, dat het gat tussen begeleiding thuis en wonen in een instelling moet verkleinen. Onderstaande tabel geeft de partijen weer die Beschermd Wonen en/of Beschermd Thuis kunnen bieden vanaf 2020.

	Beschermd Wonen	**Beschermd Thuis**
Leviaan	X	X
Leger des Heils	X	X
Esdege-Reigersdaal	X	X
Wilgaerden	X	X
Zorgboerderij de Steenuil	X	
Leekerweide	X	

Vóór 2020 waren er in Westfriesland tien aanbieders ingekocht voor BW. Dat er nu minder partijen zijn ingekocht heeft ermee te maken dat minder partijen hadden ingeschreven. Sommige partijen die voor BW waren ingekocht leverde in praktijk BW meer of gaan per 2021 geen ondersteuning bieden vanuit de Wmo (cliënten gaan over naar de Wlz). Tegelijkertijd is er met Leger des Heils een belangrijk partij bijgekomen die nu BW kan leveren. De effecten van de nieuwe arrangementen en profielen voor BW en BT, zoals kostenontwikkeling en ambulantisering, worden in 2020 gemonitord en desgewenst bijgesteld. Ruimte voor bijstelling is geboden vanuit het feit dat BW en BT zijn ingekocht voor één jaar, met drie optiejaren. Naast gewenste bijstelling als gevolg van eigen beleidsmaatregelen of kostenontwikkelingen, kan bijstelling ook gewenst zijn vanwege de openstelling van de Wlz per 2021 en effecten daarvan of de omvang en samenstelling van de BW-populatie.

Met betrekking tot de regionale toegangen voor MO en BW heeft in 2019 een traject gelopen tussen de gemeenten om te komen tot nieuwe samenwerkingsafspraken ter voorbereiding op de doordecentralisatie van middelen. Naast financiële afspraken hebben deze voor een groot deel ook betrekking op de wijze waarop de gemeenten de uitvoering van deze taak willen organiseren in de toekomst. Belangrijkste uitkomsten zijn dat we een gezamenlijke regionale toegang willen behouden, waarbij de nu nog aparte regionale toegangen voor MO en BW bij elkaar worden gevoegd. Reden daarvoor zijn dat 1) de continuïteit bij en expertise van toegangsbepalers over deze kleine doelgroep met complexe problematiek is geborgd, 2) de doelgroep kan snel en adequaat geplaats worden binnen de regio, 3) we behouden van een totaalbeeld van de doelgroep en ontwikkelingen daarbinnen en 4) we waarborgen dat de zorgkosten uit het regionaal budget zijn gebaseerd op uniforme interpretatie van de regionale toegangscriteria voor MO, BW en BT. Tot slot is een belangrijk speerpunt bij de nadere inrichting van de regionale toegang om de aansluiting en samenwerking met de lokale sociale teams verder te optimaliseren.

4.2.2 Personen met verward gedrag

In het najaar van 2018 is in opdracht van de Stuurgroep personen met verward gedrag van de Veiligheidsregio NHN gestart met het project 'Aanpak verwarde personen met een veiligheidsrisico'. De doelen van het project 'Aanpak verwarde personen met een

veiligheidsrisico' waren: 1) vermindering gevaar en overlast van de doelgroep; 2) verbetering leefomstandigheden en perspectief voor de doelgroep; 3) vermindering maatschappelijke kosten. In 2019 zijn de verbeterpunten voor de aanpak van de doelgroep in kaart gebracht en is een breed (bestuurlijk) draagvlak gecreëerd voor een verbeterde aanpak. Hierover is het rapport 'Van Fragmentatie naar samenhang' uitgebracht in maart 2019. In het najaar van 2019 is gestart met de uitvoering van de verbeterpunten, die uiteindelijk moeten leiden tot een structurele samenwerkingsstructuur van gemeenten en ketenpartners uit het zorg- en veiligheidsdomein, waarbij a) de (persoonsgerichte) aanpak van individuen flexibel op- en afgeschaald kan worden; b) bestuurlijke opschaling van een casus (indien nodig) via vaste (bestuurlijke) gremia kan plaatsvinden en c) er sprake is van een toereikende infrastructuur van (landelijke), regionale en lokale voorzieningen voor de doelgroep. De eerste concrete resultaten hierop worden in 2020 verwacht.

In 2019 heeft er via een subsidie van ZonMW een onderzoek plaatsgevonden naar de haalbaarheid van een multidisciplinaire beoordelings- en/of opvanglocatie voor personen met acuut verward gedrag in de regio. In dit onderzoek zijn er op basis van input van ketenpartners en ervaringen elders in het land drie scenario's geschetst. In het scenario wat financieel het meest haalbaar lijkt ligt het accent op de goede samenwerking tussen het Team Vangnet & Advies van de GGD (bemoeizorg) en GGZ-NHN om de persoon op de beste manier door te geleiden naar een opvanglocatie. Er is echter geen duidelijke prognose te maken van de instroom- doorstroom en uitstroom van mensen die gebruik zouden maken van een beoordelingslocatie. In 2020 wordt onderzocht of het mogelijk is om meer zicht te krijgen op deze cijfers. Daarnaast zijn er andere ontwikkelingen zoals de Wet verplichte GGZ en de evaluatie van de opvanglocatie in gemeente Alkmaar die effect kunnen hebben op de vraag of een opvanglocatie het meest geschikte middel is om mensen met acuut verward gedrag te ondersteunen.

Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte gezondheidszorg (WvGGZ) in werking getreden. De belangrijkste consequenties van deze wet voor gemeenten zijn: Meldingsmogelijkheid en verkennend onderzoek naar aanleiding van een melding, invoering hoorplicht (betrokkene moet worden gehoord) en het regionaal overleg ketenpartners. De colleges in Noord-Holland Noord hebben besloten de gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden binnen de WvGGZ (verkennend onderzoek en hoorplicht) te laten uitvoeren door de GGD Hollands Noorden op basis een Dienstverleningsovereenkomst voor de periode van drie jaar. Het regionaal overleg ketenpartners wordt op het niveau van Noord-Holland noord georganiseerd, de centrumgemeenten nemen hier namens de regio aan deel.

4.2.3 Wonen

De regionale pilot Uitstroom bijzondere doelgroepen is in 2019 tussentijdse geëvalueerd. Deze pilot startte in 2018 en heeft het doel om de uitstroom vanuit intramurale voorzieningen (MO, BW en jeugd) te bevorderen. De conclusie van de tussenevaluatie was dat er grote stappen waren gemaakt om een succesvolle afschaling naar lokale ondersteuning en zelfstandig wonen te waarborgen. De coördinatie en ketensamenwerking verliepen daarbij over het algemeen goed. Tegelijkertijd kwam de doorstroom door gebrek aan zelfstandige huisvesting, mismatch tussen woonaanbod en individuele woonwensen nog onvoldoende op gang. Ook kwam naar voren dat er meer aanmeldingen van alleenstaande meerderjarig vreemdelingen waren dan aanvankelijk verwacht werd. Hierover is het Madivosa-VVRE op 6 juni 2019 geïnformeerd en hebben de portefeuillehouders een deel van de aanbevelingen overgenomen ter verbetering van geconstateerde knelpunten. De pilot loopt tot 31 december 2020 en er zal in de tweede helft van

2020 een eindevaluatie plaatsvinden. Mede op basis van deze eindevaluatie wordt bezien of en hoe de pilot een vervolg krijgt. De intentie is om de samenwerking binnen de bestaande structuren voor te zetten.

Welkom in de Wijk	Zelfregie	Lokale ondersteuning	Regionale ondersteuning	Verward Gedrag	Jongeren	Wonen	Participatie	Schulden & inkomen	Regionaal samenwerken

Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec

4.2.4 (Regionaal) samenwerken

Om tijdig voorbereid te zijn op de doordecentralisaties per 1 januari 2022 zijn in 2019 regionale afspraken gemaakt over de inhoud en juridische vorm van de samenwerking, de wijze waarop financiële risico's worden gedeeld, de voorzieningen worden gespreid en de toegangen en back-offices worden ingericht. Om tot deze afspraken te komen is de DSP-groep als extern kwartiermaker aan de slag gegaan om in nauwe samenspraak met betrokkenen (bestuurlijk, ambtelijk, maatschappelijke partners) tot advies voor een integraal afsprakenpakket te komen. Dit advies is bij het Madivosa van september 2019 akkoord bevonden voor het inbrengen te besluitvorming in de zeven Westfriese gemeenteraden. Alle gemeenten hebben inmiddels ingestemd met het nieuwe pakket van toekomstige samenwerkingsafspraken.
Op hoofdlijnen behelzen deze toekomstige afspraken dat de Westfriese gemeenten:

- een gezamelijk budget behouden
- een gezamelijke reserve behouden
- het huidige niveau van de reserve afbouwen
- de toekomstige voordelen op het budget jaarlijks verdelen
- de voorzieningen regionaal toegankelijk houden
- de toegang regionaal georganiseerd houden
- de regionale toegangen voor BW en MO bij elkaar voegen
- de schakel tussen lokaal en regionaal gaan versterken
- de backoffice bij Hoorn beleggen.

Welkom in de Wijk	Zelfregie	Lokale ondersteuning	Regionale ondersteuning	Verward Gedrag	Jongeren	Wonen	Participatie	Schulden & inkomen	Regionaal samenwerken

Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec

5. FINANCIËN

In dit hoofdstuk worden de financiële ontwikkelingen van het afgelopen jaar 2019 beschreven. In bijlage I staat een gespecificeerd overzicht van de inkomsten en uitgaven en bestemmingreserve voor de kwetsbare inwoners.

5.1 Resultaat 2019

Voor 2019 heeft Hoorn, als centrumgemeente voor beschermd wonen, een rijksuitkering ontvangen van 12,1 miljoen euro. Deze uitkering is 1,1 miljoen euro hoger dan vorig jaar. Dat komt doordat de uitkering is geïndexeerd voor loon- en prijsbijstelling. De tarieven voor beschermd wonen zijn op dezelfde manier geïndexeerd. Naast de rijksuitkering zijn er inkomsten uit eigen bijdragen ontvangen van 0,6 miljoen euro. Voor 2019 is een rijksbijdrage ontvangen van 2,3 miljoen euro ontvangen via de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang. De totale inkomsten komen hierdoor op 15 miljoen euro.

De uitgaven in 2019 bedragen 12,4 miljoen euro. Dit zijn onder andere kosten voor: zorg in natura (ZIN), persoonsgebonden budgetten (PGB's), de maatschappelijke opvang en uitvoeringskosten. Het financiële resultaat over 2019 komt op 2,6 miljoen euro positief.

5.2 Bestemmingsreserve

Voor- en nadelen op de budgetten van de kwetsbare inwoners worden verrekend met de daarvoor ingestelde bestemmingsreserve. Op 1 januari 2019 bedroeg de reserve 4,9 miljoen euro. In 2019 is er 1,035 miljoen euro onttrokken, voor een [a] uitbetaling en regiogemeenten van 1 miljoen euro en [b] 35.000 euro voor subsidie ZONMW, waarvan de kosten in 2018 zijn gemaakt en verrekend met het saldo van de kwetsbare inwoners 2018.

Na afloop van 2019 zijn de resultaten over 2019 verrekend met de reserve. Het positieve saldo van 2,6 miljoen euro is in de reserve gestort. Een deel hiervan, zijnde 0,396 miljoen euro is bestemd voor projecten die zijn gestart in 2019 en een doorloop hebben in 2020. Na afloop van 2019 is de stand van reserve hiermee 6,495 miljoen euro. Vanaf 2020 zijn er nieuwe regels vastgesteld m.b.t. de hoogte van de reserve. Die mag dan nog 15% zijn van de inkomsten. Het verschil wordt naar rato verdeeld over de gemeenten.

5.3 Prognose 2020 en verder

Alle zeven Westfriese gemeenten hebben de *Toekomstvisie kwetsbare inwoners Westfriesland 2018-2023* vastgesteld. In het verlengde daarvan zijn de samenwerkingsafspraken herijkt naar aanleiding van de doordecentralisatie van financiële middelen. In 2019 is vanuit het Rijk besloten deze herverdeling gefaseerd door te voeren: formele start in 2021 met een ingroeipad van 10 jaar waarbij de eerste stap wordt gezet op 1 januari 2022. Dit betekent dat we in 2020 nog werken vanuit het huidige regionale budget bij Hoorn als centrumgemeente.

De uitvoering van de visie, in het bijzonder de voorbereiding en inrichting conform de toekomstige regionale samenwerkingsafspraken, leidt tot extra uitgaven uit het regionaal budget in 2020 e.v. Over deze extra kosten is het Madivosa eerder geïnformeerd tijdens het overleg van februari jl. Deze kosten zijn begroot op ruim 1,6 miljoen euro in 2020 en 1,2 miljoen euro in 2021 en 2022. De budgettaire ruimte die beschikbaar is in 2020 biedt hiervoor voldoend ruimte. De verwachting is ook dat dit voor 2021 e.v. geldt op basis van de nieuwe verdeling van Rijksmiddelen. Bij de voorlopige cijfers over de herverdeling die begin 2019 met de gemeenten zijn gedeeld, pakten gunstig uit voor de Westfriese gemeenten. Een andere financiële onzekerheid op dit budget is

daarnaast nog de overheveling van inwoners met permanente psychische kwetsbaarheden en een behoefte aan verblijfsvoorzieningen naar de Wlz. Het is nog niet bekend of deze ontwikkeling positief of negatief uitpakt voor de regio Westfriesland. In de loop van dit jaar wordt dit duidelijk.

BIJLAGE I – Financiële overzichten

Peildatum: december 2019

Kwetsbare Inwoners (MO/Vb/OGGz en BW)	2016 *Resultaat*	2017 *Resultaat*	2018 *Resultaat*	2019 *Resultaat*
Inkomsten				
Rijksbijdrage BW	9.687.000	10.442.000	10.970.000	12.128.771
Rijksbijdrage MO/Vb/OGGz	2.355.903	2.338.235	2.321.665	2.304.363
Incidentele subsidie provincie Personen Verward Gedrag			37.790	
Dekking uit budget BW voor MO		0	79.252	0
Dekking reserve Kwetsbare Inwoners		66.500	30.464	0
Eigen Bijdragen BW	878.000	725.000	603.991	611.921
Afrekening BW PGB voorgaand jaar	-144.000	32.000		0
Afrekening BW ZIN voorgaand jaar	575.000	-8.000		34.358
Overheveling resultaat BW voorgaand jaar	268.000	naar reserve	n.v.t.	n.v.t.
Totaal inkomsten	**13.619.903**	**13.595.735**	**14.043.162**	**15.079.413**
Uitgaven				
BW ingekocht via ZIN				
Leviaan	6.617.000	6.458.000	6.532.057	6.050.402
Zorgboerderij de Steenuil	503.000	471.000	334.530	474.288
Wilgaerden	376.000	261.000	153.892	93.356
Esdége-Reigersdaal	412.000	394.000	433.236	520.001
Omring	391.000	351.000	379.335	409.289
Leekerweide	225.000	226.000	193.275	192.196

Philadelphia	100.000	46.000	52.238	56.278
Waerden	0	54.000		0
’s Heerenloo	50.000	0	0	0
Raphaelstichting	66.000	66.000	14.962	0
BW ingekocht via eenmalig ZIN				
Prinsenstichting	0	0	57.429	64.541
De Wilde Vaart	0	0	32.650	0
Leger des Heils	0	0	108.032	236.799
Stichting Heemzorg	0	0	32.352	157.003
Landzijde	10.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vriend GGZ	12.000	n.v.t.	1.035	n.v.t.
Diverse ZA overbruggingszorg	n.v.t.	4.000	n.v.t.	n.v.t.
De Zorgformule				2.933
Wings of Change				5.721
Stichting In het Zadel				6.480
Stichting Camphillgemeenschap Maartenhuis				13.907
WZG Samen locatie de bron				3.901
BW ingekocht via PGB				
SVB	919.000	749.000	657.971	634.482
MO				
Leger des Heils	611.000	903.500	903.500	938.620
DnoDoen	723.361	736.619	743.252	921.538
DnoDoen - Begeleiding				48.201
Netwerk - Tienermoeders				26.476

OGGz/Vb via subsidies				
GGD – Meldpunt Vangnet en Advies	311.699	310.516	311.919	358.299
Brijder	354.000	354.000	354.000	354.000
Actief Talent	44.000	44.000	44.000	44.000
Uitvoeringskosten				
Gem. Hoorn - Regionale toegang BW	225.000	225.000	289.878	315.441
GGD – Brede Centrale Toegang MO (BCT)	50.000	50.000	91.290	333.680
GGD – Extra incidentele middelen BCT	n.v.t.	28.000	22.680	0
GGZ - inzet in expertteam BCT	n.v.t.	6.980	6.980	6.980
Deelname Weer thuis in de wijk		1.000		
Externe inhuur regionaal visievormingstraject	n.v.t.	52.000	n.v.t.	55.500
Eenmalig startbudget uitvoering visie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Overige kosten				
Eenmalige overheveling naar budget MO/Vb/OGGz	n.v.t.	n.v.t.	79.252	
Eenmalige subsidie RCO de Hoofdzaak (voor Ervaringsdeskundigen dichtbij en Ondernemen met ervaring. Is lokale verantwoordelijkheid maar ontvangt eenmalig regionale dekking)				75.875
RCO Hoofdzaak - Crisiskaart				49.700
Diverse kosten			13.840	21.319
Totaal uitgaven	**11.327.060**	**11.791.615**	**11.843.586**	**12.471.204**
Resultaat BW	**2.292.843**	**1.804.120**	**2.199.577**	**2.608.209**
Plussen en minnen worden verrekend met de bestemmingsreserve				

BESTEMMINGSRESERVE	2.017		2.018		2019
	BW	MO/Vb/OGGz	BW	MO/Vb/OGGz	MOBW
Stand reserve 01 jan betreffende jaar	n.v.t.	n.v.t.	2.899.008	151.468	4.922.206
Stortingen vanuit budget BW	3.199.008	n.v.t.	n.v.t.	0	0
Stortingen vanuit budget MO/Vb/OGGz	n.v.t.	261.843	n.v.t.	0	n.v.t.
Onttrekkingen BW	-300.000	n.v.t.	-300.000	0	-1.035.023
Onttrekkingen MO/Vb/OGGz	n.v.t.	-66.500	n.v.t.	-30.464	n.v.t.
Resultaat	n.v.t.	-43.875	2.245.817	-46.240	2.212.209
Overlopende projecten naar 2020					396.000
Resultaat MO/VB/OGGz definitief				2.617	0
Stand reserve 31-12 betreffende jaar	**2.899.008**	**151.468**	**4.844.825**	**77.381**	**€6.495.392**

Stand reserve totaal 31-12	**3.050.476**	**4.922.206**	**6.495.392**

BIJLAGE II – Afkortingenlijst

BCT	Brede Centrale Toegang
BW	Beschermd wonen
Cg	Centrumgemeente
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
JW	Jeugdwet
MO	Maatschappelijke opvang
OGGz	Openbare geestelijke gezondheidszorg
PGB	Persoonsgebonden budget
Vb	Verslavingsbeleid
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
Wlz	Wet langdurige zorg
WvGGZ	Wet verplichte GGZ
ZIN	Zorg in Natura
Zvw	Zorgverzekeringswet